

DIREKTIVA SAVETA

Od 21. maja 1992.

O ZAŠTITI PRIRODNIH STANIŠTA FAUNE I FLORE

(OJ L 206, 22.7.1992, p. 7)

Dopunjen od strane:

- Direktiva Saveta 97 / 62 / EC od 27. oktobra 1997
- Uredba (EZ) br 1882/2003 Evropskog parlamenta i Saveta od 29. septembra 2003
- Direktiva Saveta 2006/105 / EC od 20. novembra

Dopunjen od strane:

- Zakon o pristupanju Austrije , Švedske i Finske (prilagođeno Odlukom Saveta 95 / 1 / EC, Euratom , ECSC)
- Akt koji se odnosi na uslove pristupanja Češke Republike, Republike Estonije, Republike Kipra, Republike Letonije, Republike Litvanije, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike i prilagođavanja Ugovorima na kojima Evropska unija je zasnovana.

Ispravljen od strane:

- Corrigendum, OJ L 176, 20.7.1993, p. 29 (92/43)

DIREKTIVA SAVETA

Od 21. maja 1992.

O ZAŠTITI PRIRODNIH STANIŠTA FAUNE I FLORE

SAVET EVROPSKE ZAJEDNICE ,

Imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske ekonomske zajednice, posebno njegov član 130,
Imajući u vidu predlog Komisije,

Imajući u vidu mišljenje Evropskog parlamenta,

Imajući u vidu mišljenje Ekonomskog i Socijalnog komiteta,

Po kojima očuvanje, zaštita i poboljšanje kvaliteta životne sredine, uključujući očuvanje prirodnih staništa divlje faune i flore čine suštinski cilj od opšteg interesa kojem Zajednica teži, kako je navedeno u članu 130 Ugovora;

Po kojima politika Zajednice i akcioni program za životnu sredinu (1987 do 1992) predviđaju mere u vezi sa zaštitom prirode i prirodnih resursa;

Po kojima je glavni cilj ove Direktive da se pospeši održavanje biodiverziteta, i uzimajući u obzir ekonomske, socijalne, kulturne i religiozne zahteve, ova Direktiva daje doprinos opštem cilju održivog razvoja; po kojima održavanje takvog biodiverziteta može u nekim slučajevima zahtevati održavanje, ili i stvarno ohrabivanje, čovekovih aktivnosti;

Po kojima na evropskoj teritoriji država članica, prirodna staništa nastavljaju da se pogoršavaju te je sve veći broj divljih vrsta koje su ozbiljno ugrožene; kada se zna da ugrožena staništa i vrste čine deo prirodne baštine Zajednice i da su te pretnje često takve prirode da prelaze granice, neophodno je preduzeti mere na nivou Zajednice u cilju njihove zaštite;

Po kojima je, s' obzirom na ugrožavanje određenih vrsta i prirodnih staništa, neophodno ih je definisati kao prioritetne u cilju ranog sprovođenja mera njihove zaštite;

Po kojima je, u cilju obezbeđivanja restauracije i održavanja prirodnih staništa i vrsta od interesa za Zajednicu na odgovarajućem statusu očuvanja, neophodno odrediti specijalna područja zaštite kako bi se stvorila koherentna evropska ekološka mreža u skladu sa definisanim vremenskim okvirima;

Po kojima će sva definisana područja, uključujući i ona koja su već sada, ili će u narednom periodu biti, klasifikovana kao područja specijalne zaštite u skladu sa Direktivom Saveta 79/409/EEC od 2. aprila 1979. o zaštiti divljih ptica, morati da se uključe u koherentnu Evropsku ekološku mrežu;

Kada je to prihvatljivo, u svakom definisanom području, sprovodiće se potrebne mere u pogledu ciljeva očuvanja koja se realizuju;

Po kojima područja koja se kvalifikuju kao specijalna područja zaštite predlažu države članice, se ipak mora uspostaviti procedura koja, u izuzetnim slučajevima, omogućava određivanje područja koje nije predloženo od strane države članice, ali koje Zajednica smatra bitnim bilo za održavanje bilo za opstanak prioritetnog tipa prirodnog staništa ili prioritetnih vrsta;

S obzirom na to, mora biti napravljena odgovarajuća procena bilo kog plana ili programa koji će verovatno imati značajan uticaj na ciljeve očuvanja lokacije koje je određeno ili će biti određeno u budućnosti.

Gde se prihvata da je usvajanje mera koje imaju za cilj da promovišu očuvanje prioritetnih prirodnih staništa i prioritetnih vrsta od interesa za Zajednicu zajednička odgovornost svih država članica; gde ovo, međutim, može nametnuti izuzetno finansijsko opterećenje na datu državu članicu, imajući u vidu sa jedne strane, nejednak raspored takvih staništa i vrsta unutar Zajednice i, s druge strane, činjenicu da princip »zagađivač plaća« može imati samo ograničenu primenu u posebnom slučaju zaštite prirode;

Prema tome, daje se saglasnost, u ovom izuzetnom slučaju, da treba obezbediti doprinos Zajednice pomoću kofinansiranja u granicama sredstava koja su stavljena na raspolaganje odlukama Zajednice;

Gde planiranje korišćenja zemljišta i razvojna politika treba da pospeše upravljanje karakteristikama pejzaža koje su od posebnog značaja za divlju faunu i floru;

Gde treba uspostaviti sistem za nadgledanje statusa očuvanja prirodnih staništa i vrsta koje su obuhvaćene ovom Direktivom;

Gde se traži opšti sistem zaštite za određene vrste flore i faune kako bi se dopunila Direktiva 79/409/EEC; gde treba dati odredbe za mere upravljanja određenim vrstama, ako njihov status očuvanja to garantuje, uključujući zabranu određenih načina hvatanja ili ubijanja, dok se ostavlja mogućnost derogiranja pod određenim uslovima;

Gde će, u cilju obezbeđenja praćenja sprovođenja ove Direktive, Komisija periodično pripremati zbirni izveštaj zasnovan, inter alia, na informacijama koje su joj dostavile države članice u vezi sa primenom nacionalnih odredaba prihvaćenih na osnovu ove Direktive;

Gde je poboljšanje naučnih i tehničkih znanja bitno za primenu ove Direktive; gde je shodno tome potrebno podstaći neophodna istraživanja;

Gde tehnički i naučni progres znače da mora biti moguće prilagođavanje aneksa ; a gde treba da bude uspostavljena procedura gde Savet može da izmeni anekse ;

Gde treba osnovati regulatorni komitet kako bi pomogao Komisiji u sprovođenju ove Direktive, posebno kada se donose odluke o ko-finansiranju Zajednice;

Gde treba dati odredbe za dodatne mere upravljanja reintrodukovanjem određenih autohtonih vrsta faune i flore i mogućim introdukovanjem ne-autohtonih vrsta;

Gde su obrazovanje i opšte informacije u vezi sa ciljevima Direktive bitni za obezbeđivanje njenog efektivnog sprovođenja,

PRIHVATIO JE OVU DIREKTIVU:

Definicije

Član 1

U smislu ove Direktive:

(a) *očuvanje* znači niz mera koje su neophodne za održavanje ili restauraciju prirodnih staništa i populacija vrsta faune i flore u povoljnom statusu, kako je definisano u (c) i (i);

(b) *prirodna staništa* znače kopnene ili vodene oblasti koje su karakteristične po geografskim, abiotičkim ili biotičkim osobinama, bilo u potpunosti prirodne ili polu-prirodne;

(c) *tipovi prirodnih staništa od interesa za Zajednicu* su, oni koji, unutar teritorije navedene u članu 2:

(i) su u opasnosti od nestajanja u njihovom prirodnom arealu;

ili

(ii) imaju mali prirodni areal usled povlačenja ili usled svog stvarno ograničenog rasprostranjenja;

ili

(iii) predstavljaju izvanredne primere tipičnih karakteristika jednog ili više od sledećih pet biogeografskih regiona: Alpskog, Atlantskog, Kontinentalnog, Makronezijskog i Mediteranskog.

Takvi tipovi staništa navedeni su ili se mogu navesti u Aneksu I;

(d) *prioritetni tip staništa* znači prirodne tipove staništa u opasnosti od nestajanja, koji su prisutni na teritoriji o kojoj je reč u Članu 2 i za čije očuvanje Zajednica ima posebnu odgovornost u pogledu proporcija njihovog prirodnog areala koji ulazi u teritoriju koja se pominje u članu 2; ovi prioritetni tipovi prirodnih staništa označeni su zvezdicom (*) u Aneksu I;

(e) *status očuvanosti prirodnog staništa* znači zbir uticaja koji deluju na prirodno stanište i njegove tipične vrste što može imati posledice na njegovu dugoročnu prirodnu distribuciju, strukturu i funkcije kao i na dugoročni opstanak njegovih tipičnih vrsta unutar teritorije navedene u članu 2.

Status očuvanosti prirodnog staništa smatraće se »povoljnim« kada:

- je njegov prirodni areal i oblasti koje pokriva u tom arealu stabilan ili raste, i
- specifična struktura i funkcije koje su potrebne za njegovo dugoročno održavanje postoje i ima izgleda da će nastaviti da postoje u doglednoj budućnosti, i
- je status očuvanosti njegovih tipičnih vrsta pogodan kako je definisano u (i);

(f) *stanište vrste* znači životnu sredinu definisanu specifičnim abiotičkim i biotičkim faktorima, u kojima vrsta živi u bilo kojoj fazi svog biološkog ciklusa;

(g) *vrste od interesa za Zajednicu* koje su, unutar teritorije navedene u članu 2:

(i) ugrožene, osim onih vrsta čiji je prirodni raspon marginalan na toj teritoriji i koje nisu ugrožene ili ranjive u zapadnom palearktičkom regionu, ili

(ii) ranjive, tj. veruje se da je moguće da će se pomeriti u kategoriju ugroženih u bliskoj budućnosti ukoliko uzročni faktori nastave da deluju; ili

(iii) retke, tj. sa malim populacijama koje sada nisu ugrožene ili ranjive, ali su pod rizikom. Vrste se nalaze u ograničenim geografskim oblastima ili su u malom broju rasute po širem arealu; ili endemske i neophodna im je posebna pažnja zbog specifične prirode njihovog staništa/ili potencijalnog uticaja njihove eksploatacije na njihovo stanište i/ili potencijalnog uticaja njihove eksploatacije na njihov status očuvanja.

Takve vrste su navedene ili se mogu navesti u Aneksu II i/ili Aneksu IV ili V;

(h) *prioritetne vrste* označavaju vrste navedene u (g) (i) za očuvanje u kojem Zajednica ima posebnu odgovornost u pogledu proporcije njihovog prirodnog areala koji pada unutar teritorije navedene u članu 2; ove prioritetne vrste naznačene su zvezdicom (*) u Aneksu II;

(i) *status očuvanja* znači zbir uticaja koji deluju na vrste koje su u pitanju koji mogu imati posledice na dugoročnu distribuciju i bogatstvo njihovih populacija unutar teritorije navedene u Članu 2;

Status očuvanja smatraće se »povoljnim« kada:

- podaci o dinamici populacije o navedenoj vrsti pokazuju da se ona dugoročno održava kao vijabilna komponenta svojih prirodnih staništa, i

- prirodni areal vrste se ne smanjuje niti je verovatno da će biti smanjen u predviđivoj budućnosti, i

- postoji, i verovatno će nastaviti da postoji, dovoljno veliko stanište da bi dugoročno održalo populacije;

(j) *područje* (site) označava geografski definisanu oblast čiji je obim jasno prikazan;

(k) *područje* (site) *od značaja za Zajednicu* označava područje koje, u biogeografskom regionu ili regionima kojima pripada, značajno doprinosi održavanju ili obnavljanju povoljnog statusa očuvanja tipa prirodnog staništa u Aneksu I ili vrste u Aneksu II itakođe može značajno doprineti koherentnosti Natura 2000 navedenoj u členu 3, i/ili značajno doprine ti održavanju biološkog diverziteta unutar navedenog jednog ili više biogeografskih regiona.

Za životinjske vrste koje se prostiru po prostranim oblastima, lokalitet od značaja za Zajednicu odgovaraće mestima unutar prirodnog areala takvih vrsta koje predstavljaju fizičke ili biološke faktore bitne za njihov život i reprodukciju;

(l) *posebno područje očuvanja* označava lokalitet od značaja za Zajednicu koji je označila država članica kroz zakonski, administrativni i/ili ugovorni akt gde se primenjuju potrebne mere očuvanja radi održavanja ili oporavka, na povoljni status očuvanja, prirodnog staništa i/ili populacija vrsta za koje je taj lokalitet određen;

(m) *primerak* (specimen) označava bilo koju životinju ili biljku, živu ili mrtvu, od vrsta nabrojanih u Aneksu IV i Aneksu V, svaki njen dio ili derivate, kao i sva druga dobra koja pokazuju, iz pratećeg dokumenta, pakovanja ili znaka ili etikete, ili iz nekih drugih okolnosti, da predstavljaju delove ili derivate životinja ili biljaka tih vrsta;

(n) *komitet* označava komitet koji je osnovan u skladu sa članom 20.

Član 2

1. Cilj Direktive biće da se doprinese osiguranju biodiverziteta kroz očuvanje prirodnih staništa faune i flore na evropskoj teritoriji država članica na koje se primenjuje Sporazum.
2. Mere koje se preduzimaju prema ovoj Direktivi osmišljavaju se kako bi održale ili povratile povoljni status očuvanja staništa i vrsta divlje flore i faune od interesa za Zajednicu..
3. Mere koje se preduzimaju u skladu sa ovom Direktivom uzeće u obzir ekonomske, socijalne i kulturne zahteve i regionalne i lokalne karakteristike.

Očuvanje prirodnih staništa i staništa vrsta

Član 3

1. Osnovaće se koherentna Evropska ekološka mreža specijalnih područja zaštite pod nazivom Natura 2000. Ova mreža, sastavljena od područja koja predstavljaju tipove prirodnih staništa navedene u Aneksu I i staništa vrsta navedenih u Aneksu II, će omogućiti da se održavanje tipova prirodnih staništa i staništa vrsta ili, kada je potrebno, vraćanje do povoljnog statusa zaštite u svom prirodnom arealu.

Natura 2000 mreža će obuhvatiti područja specijalne zaštite koja su klasifikovale države članice u skladu sa Direktivom 79/409/EEC.

2. Svaka država članica će doprinositi stvaranju Natura 2000 srazmerno zastupljenosti tipova prirodnih staništa i staništa vrsta navedenih u stavu 1 unutar svoje teritorije. U tom cilju svaka zemlja članica će odrediti, u skladu sa članom 4, područja kao specijalna područja zaštite uzimajući u obzir ciljeve navedene u stavu 1.

3. Kada to ocene potrebnim, države članice će nastojati da poboljšaju ekološku koherentnost Nature 2000 održavanjem, i gde je to prihvatljivo, razvijanjem karakteristika pejzaža koje su od velikog značaja za faunu i floru, kako je navedeno u članu 10.

Član 4

1. Na osnovu kriterijuma navedenih u Aneksu III (faza 1) i relevantnih naučnih informacija, svaka država članica će predložiti listu područja navodeći koji su tipovi prirodnih staništa u Aneksu I i koje vrste u Aneksu II autohtone za njenu teritoriju na datom području. Za životinjske vrste koje se prostiru po širokim oblastima ova će područja odgovarati mestima unutar prirodnih areala takvih vrsta koje predstavljaju fizičke ili biološke faktore bitne za njihov život i reprodukciju. Za vodene vrste koje se rasprostiru na širokim oblastima, takvih područja će biti predloženo samo tamo gde postoji područje koje se jasno može identifikovati a koje predstavlja fizičke i biološke faktore bitne za njihov život i reprodukciju. Kada je to prihvatljivo, države članice će predložiti adaptaciju liste, u svetlu rezultata kontrole navedene u članu 11.

Lista će biti prosleđena Komisiji, u roku od tri godine od objavljivanja ove Direktive, zajedno sa informacijama o svakom području. Informacije će obuhvatiti mapu lokaliteta, njegovo ime, lokaciju, površinu i podatke koji rezultiraju iz primene kriterijuma navedenih u Aneksu III (faza 1) koji je dat u formatu koji je odredila Komisija u skladu sa procedurom zacrtanom u članu 21.

2. Na osnovu kriterijuma datih u Aneksu III (faza 2) i u okviru svakog od pet biogeografskih regiona navedenih u članu 1 (c) (iii) i čitave teritorije navedene u članu 2(1), Komisija će osnovati, u dogovoru sa svakom zemljom članicom, nacrt liste lokaliteta od značaja za Zajednicu koja je izvedena iz lista zemalja članica gde se identifikuju oni lokaliteti koji su izgubili jedan ili više prioritetnih tipova prirodnih staništa ili prioritetnih vrsta.

Države članice na čijim se područjima nalazi jedan ili više prioritetnih tipova prirodnih staništa i prioritetnih vrsta a predstavljaju više od 5% njihove nacionalne teritorije, mogu, u dogovoru sa Komisijom tražiti da se kriterijumi navedeni u Aneksu III (faza 2) fleksibilnije primene kod izbora svih lokaliteta od značaja za Zajednicu na njihovoj teritoriji.

Lista područja koja su odabrana kao područja od značaja za zajednicu, u kojoj su identifikovani oni koji sadrže jedan ili više prioritetnih tipova prirodnih staništa ili prioritetnih vrsta, biće prihvaćeni od strane Komisije u skladu sa postupkom zacrtanim u članu 21.

3. Lista navedena u paragrafu 2 biće uspostavljena u roku od šest godina od objavljivanja ove Direktive.

4. Kada je područje od značaja za Zajednicu prihvaćeno u skladu sa postupkom definisanim u paragrafu 2, zainteresovane države članice će odrediti to područje kao posebnu oblast očuvanja što je moguće pre, a najkasnije u roku od šest godina, uspostavljajući prioritete u svetlu značaja područja za održavanje ili obnavljanje, do povoljnog statusa očuvanja, tipa prirodnog staništa iz Aneksa I ili vrste iz Aneksa II i za koherentnost Nature 2000, kao i u svetlu pretnji od degradacije ili destrukcije kojima su ova područja izložena.

5. Tek kad se područje unese u listu opisanu u trećem potparagrafu paragrafa 2 na njega će se primenjivati članovi 6(2) (3) i (4).

Član 5

1. U izuzetnim slučajevima kada Komisija utvrdi da nacionalna lista navedena u članu 4(1) propušta da pomene lokalitet na kojem se nalazi prioritetni tip prirodnog staništa ili prioritetne vrste, i koji, na osnovu relevantnih i pouzdanih naučnih informacija, Komisija smatra značajnim za održavanje tog prioritetnog tipa prirodnog staništa ili za opstanak te prioritetne vrste, iniciraće se postupak bilateralnih konsultacija između države članice i Komisije u cilju upoređivanja naučnih podataka koje svaka od njih koristi.
2. Ukoliko, po isteku perioda konsultacija koji nije duži od 6 meseci, spor ostane nerešen, Komisija će proslediti Savetu predlog u vezi sa izborom lokaliteta kao područja od značaja za Zajednicu.
3. Savet, jednoglasno, donosi odluku u roku od tri meseca od dana prosleđivanja.
4. Tokom konsultativnog perioda i u zavisnosti od odluke Saveta, na lokalitet o kojem je reč primenjivaće se član 6 (2).

Član 6

1. Za specijalna područja zaštite, države članice će uspostaviti neophodne mere očuvanja koje obuhvataju, ukoliko je to potrebno, odgovarajuće planove upravljanja posebno namenjene za područja ili integrisano u druge razvojne planove, i odgovarajuće zakonske, administrativne ili ugovorne mere koje odgovaraju ekološkim zahtevima tipova prirodnih staništa u Aneksu I i vrsta u Aneksu II koji su prisutne na područjima.
 2. Države članice će preduzeti odgovarajuće korake, kako bi u specijalizovanim područjima zaštite izbegle pogoršanja prirodnih staništa i staništa vrsta kao i uznemiravanje vrsta za koje su ova područja odabrana, u meri u kojoj će takvo uznemiravanje biti od značaja u odnosu na ciljeve ove Direktive.
 3. Bilo koji plan ili projekat koji nije direktno povezan sa, ili neophodan za upravljanje datim područjem, ali koji će verovatno imati značajan efekat, bilo pojedinačno ili u kombinaciji sa ostalim planovima ili projektima, biće predmet odgovarajuće procene svojih implikacija na područje s aspekta ciljeva očuvanja tog područja. U svetlu zaključaka procene uticaja na područje i shodno odredbama paragrafa 4 nadležni nacionalni organi će dogovoriti plan ili projekat tek nakon što su utvrdili da on neće negativno uticati na integritet datog područja i, ako je potrebno, nakon dobijanja mišljenja javnosti.
 4. Ukoliko, uprkos negativnoj proceni implikacija za lokalitet i u odsustvu alternativnih rešenja, plan ili projekat ipak mora da se realizuje iz imperativnih razloga prečeg javnog interesa, uključujući razloge socijalne i ekonomske prirode, država članica će preduzeti sve kompenzacione mere koje su potrebne da bi se obezbedila zaštita ukupne koherentnosti Natura 2000 mreže. Ona će obavestiti Komisiju o usvojenim kompenzacionim merama.
- Kada je predmetno područje utočište prioritetnog prirodnog tipa staništa i/ili prioritetnih vrsta, jedina razmatranja koja se mogu otvoriti odnose se na čovekovo zdravlje ili javnu bezbednost, na korisne posledice od primarnog značaja za životnu sredinu ili, dalje na osnovu mišljenja Komisije, na druge operativne razloge od prečeg javnog interesa.

Član 7.

Obaveze koje proističu iz člana 6(2), (3) i (4) ove Direktive zameniće sve obaveze koje proističu iz prve rečenice člana 4(4) Direktive 79/409/EEC u pogledu područja klasifikovanih u skladu sa članom 4(1) ili slično priznatih na osnovu člana 4(2), od datuma primene ove Direktive ili datuma klasifikacije ili priznanja od strane države članice na osnovu Direktive 74/409/EEC, kada je ovaj drugi datum kasniji.

Član 8.

1. Paralelno sa njihovim predlozima lokaliteta pogodna da budu proglašena za specijalna područja zaštite, koja su utočište prirodnih tipova staništa ili prioritetnih vrsta, države članice

će poslati, po potrebi, Komisiji svoje procene u vezi sa ko-finansiranjem od strane Zajednice koje te države smatraju neophodnim za ispunjavanje obaveza shodno članu 6(1).

2. U dogovoru sa svakom zainteresovanom državom članicom, Komisija će, za područja od interesa za Zajednicu za troškovi za koja se traži ko-finansiranje, identifikovati mere neophodne za održavanje ili ponovno dovođenje u povoljni status očuvanja prioriternih tipova prirodnih staništa i prioriternih vrsta na odgovarajućem području, kao i ukupne troškove koji proizilaze iz tih mera.

3. U dogovoru sa zainteresovanim državama članicama, Komisija će oceniti finansiranje, uključujući ko-finansiranje, neophodno za sprovođenje mera navedenih u paragrafu 2, uzimajući u obzir, između ostalog, koncentraciju prioriternih tipova prirodnih staništa i/ili prioriternih vrsta na teritoriji države članice, i relativna opterećenja koja neophodne mere podrazumevaju.

4. U skladu sa procenom navedenom u paragrafima 2 i 3 Komisija će, imajući u vidu raspoložive izvore finansiranja po osnovu relevantnih instrumenata Zajednice i u skladu sa postupkom navedenim u članu 21, usvojiti akcioni okvir prioriternih mera koji obuhvata ko-finansiranje kada je područje određeno u skladu sa članom 4(4).

5. Mere koje nisu zadržane u akcionom programu zbog nedovoljnih sredstava, kao i one koji su obuhvaćene pomenutim akcionim programom koji nisu dobile neophodno ko-finansiranje ili su samo delimično ko-finansirane, biće ponovo razmotrene u skladu sa postupkom navedenim u članu 21, u kontekstu dvogodišnjih revizija akcionog programa i mogu u međuvremenu biti odložene od strane države članice u zavisnosti od takve revizije. Ova revizija će uzeti u obzir, po potrebi, nove okolnosti predmetnog područja.

6. U oblastima gde su odložene mere koje zavise od ko-finansiranja, države članice će se suzdržati od novih mera koje mogu rezultirati u pogoršanju tih područja.

Član 9

Komisija će, postupajući u skladu sa postupkom zacrtanim u članu 21, periodično ocenjivati doprinos Natura 2000 u postizanju ciljeva definisanih u članovima 2 i 3. U ovom kontekstu, posebno područje zaštite može biti razmotreno za deklasifikaciju gde je ovo opravdano prirodnim promenama zabeleženim kao rezultat monitoringa koji je definisan u članu 11.

Član 10

Države članice će nastojati, kada to ocene neophodnim, da kod planiranja upotrebe zemljišta i razvojne politike i, posebno, u pogledu poboljšanja ekološke koherentnosti mreže Natura 2000, pospeše upravljanje onim karakteristikama pejzaža koje su od glavnog značaja za faunu i floru.

Takve karakteristike su one koje su, svojim linearnim i kontinuiranim strukturama (kao što su reke sa svojim obalama i tradicionalni sistemi označavanja granica na terenu) ili funkcijom ostrvskih koridora - "stepping stones" (kao što su jezera ili male šume), bitne za migraciju, disperziju i genetsku razmenu divljih vrsta.

Član 11

Države članice će preduzeti nadgledanje statusa očuvanosti prirodnih staništa i vrsta navedenih u članu 2 s posebnim osvrtom na prioriternu tipove prirodnih staništa i prioriternu vrste.

Zaštita vrsta

Član 12

1. Države članice će preduzeti neophodne mere kako bi uspostavile sistem striktnu zaštitu životinjskih vrsta navedenih u Aneksu IV (a) u njihovom prirodnom arealu, zabranjujući:

- (a) sve oblike namernog hvatanja ili ubijanja primeraka tih vrsta koje žive kao divlje vrste;
 - (b) namerno uznemiravanje ovih vrsta, posebno u periodu parenja, ishrane, hibernacije ili migracije;
 - (c) namerno uništavanje ili uzimanje jaja iz divljine;
 - (d) pogoršanje ili uništavanje lokaliteta na kojima se odvija parenje ili mesta za odmor.
2. Za ove vrste, države članice će zabraniti čuvanje, prevoz i prodaju ili razmenu, kao i nuđenje na prodaju ili razmenu, primeraka uzetih iz divljine, osim onih koje su legalno uzeti pre sprovođenja ove Direktive.
3. Zabrana navedena u paragrafu 1 (a) i (b) i paragrafu 2 će se primeniti na sve faze života životinja na koje se ovaj član primenjuje.
4. Države članice uspostaviće sistem praćenja slučajnog hvatanja i ubijanja životinjskih vrsta navedenih u Aneksu IV (a). U svetlu prikupljenih informacija, država članica će preduzeti dalje istraživanje ili mere očuvanja ako je neophodno kako bi obezbedile da slučajno hvatanje i ubijanje nema značajan negativan uticaj na predmetne vrste.

Član 13

1. Države članice će preduzeti neophodne mere radi uspostavljanja sistema stroge (striktne) zaštite biljnih vrsta navedenih u Aneksu IV (b), kojim se zabranjuje:
- (a) namerno branje, sakupljanje, sečenje, vađenje iz korena ili uništavanje takvih biljaka u njihovom prirodnom rasponu u divljini;
 - (b) čuvanje, prevoz i prodaju ili razmenu i nuđenje na prodaju ili razmenu primeraka takvih vrsta uzetih iz divljine, osim onih koje su legalno uzeti pre sprovođenja ove Direktive.
2. Zabrana navedena u paragrafu 1 (a) i (b) primenjivaće se na sve faze biološkog ciklusa biljaka na koje se ovaj član primenjuje.

Član 14

1. Ako, u svetlu nadzora obezbeđenog članom 11, države članice ocene potrebnim, one će preduzeti mere kako bi obezbedile da unošenje divljih primeraka vrsta faune i flore navedenih u Aneksu V kao i njihova eksploatacija bude kompatibilno sa njihovim održavanjem u povoljnom statusu očuvanosti.
2. Kada se oceni da su takve mere potrebne, one će uključiti nastavak nadzora definisanog članom 11. Takve mere takođe mogu posebno uključiti:
- odredbe u vezi sa pristupom određenoj imovini,
 - privremenu ili lokalnu zabranu uzimanja primeraka iz divljine i eksploataciju određenih populacija,
 - regulisanje perioda i/ili metoda uzimanja primeraka,
 - primenu, kada su primerci uzeti, pravila lova i ribolova koji uzimaju u obzir zaštitu takvih populacija,
 - uspostavljanje sistema dozvola za uzimanje primeraka ili uspostavljanje kvota,
 - regulisanje kupovine, prodaje, držanja za prodaju ili prevoz primeraka radi prodaje,
 - uzgoj u zarobljeništvu životinjskih vrsta kao i veštačko razmnožavanje biljnih vrsta, pod strogo kontrolisanim uslovima, u cilju smanjenja uzimanja primeraka iz divljine;
 - procenu delovanja prihvaćenih mera.

Član 15

U pogledu hvatanja ili ubijanja vrsta divlje faune navedenih u Aneksu V (a) i u slučajevima gde se, u skladu sa članom 16, primenjuju derogacije, i hvatanje ili ubijanje vrsta

navedenih u Aneksu IV (a), države članice će zabraniti korišćenje svih nediskriminantnih sredstava koja mogu izazvati lokalno nestajanje ili ozbiljan poremećaj populacija takvih vrsta, a posebno:

- (a) korišćenje načina hvatanja ili ubijanja navedenih u Aneksu VI (a);
- (b) svaki oblik hvatanja i ubijanja iz sredstava transporta navedenih u Aneksu VI (b).

Član 16

1. Pod uslovom da nema uspešne alternative i da derogacija nije štetna za održavanje populacija vrsta koje su u pitanju u povoljnom statusu očuvanosti u njihovom prirodnom arealu, države članice mogu derogirati od odredaba članova 12, 13, 14 i 15(a) i (b):

- (a) u interesu zaštite divlje faune i flore i očuvanja prirodnih staništa;
- (b) kako bi sprečile ozbiljne štete, posebno usevima, stoci, šumama, ribarstvu i vodi i ostalim tipovima imovine;
- (c) u interesu javnog zdravlja i bezbednosti, ili zbog drugih imperativnih razloga od prečeg društvenog interesa, uključujući one koji su društvene ili ekonomske prirode i čije su korisne posledice od primarnog značaja za životnu sredinu;
- (d) u cilju istraživanja i obrazovanja, radi repopulacije i re-introdukcije ovih vrsta iza operacije razmnožavanja neophodne za ove namene, uključujući veštačko razmnožavanje biljaka;
- (e) kako bi dopustile, pod strogo nadgledanim uslovima, na selektivnim osnovama i u ograničenom stepenu, uzimanje ili držanje određenih primeraka vrsta navedenih u Aneksu IV u ograničenom broju koji su naveli nadležni nacionalni organi.

2. Države članice će svake dve godine upućivati Komisiji izveštaj u skladu sa formatom koji je ustanovio Komitet o derogacijama koja su primenjena na osnovu paragrafa 1. Komisija će dati svoje mišljenje o ovim derogacijama u roku od najviše 12 meseci od dobijanja izveštaja i daće svoj stav Komitetu.

3. Izveštaji će obuhvatiti:

- (a) vrste koje su predmet derogiranja i razloge za derogaciju, uključujući prirodu rizika, sa, ukoliko je potrebno, osvrtom na odbijene alternative i naučne podatke koji su korišćeni;
- (b) sredstva, opremu ili metode dozvoljene za hvatanje ili ubijanje životinjskih vrsta i razloge njihovog korišćenja;
- (c) okolnosti – pod kojim su dozvoljena takva derogiranja;
- (d) nadležni organ koji je ovlašćen da izjavi i proveri da li su traženi uslovi zadovoljeni i da odluči koja sredstva, oprema ili metode mogu da se koriste, u kojim granicama i od strane kojih agencija, i koja lica treba da obave taj zadatak;
- (e) mere nadzora koje su korišćene i dobijene rezultate.

Informacije

Član 17

1. Svaki šest godina od datuma isteka perioda definisanog u članu 23, države članice će pripremiti izveštaj o sprovođenju mera preduzetih na osnovu ove Direktive. Izveštaj će uključiti posebno informacije koje se odnose na mere očuvanja navedene u članu 6(1) kao i procenu uticaja tih mera na status očuvanja tipova prirodnih staništa iz Aneksa I i vrsta iz Aneksa II kao i glavne rezultate nadzora navedene u članu 11. Izveštaj će, u skladu sa formatom koji je ustanovio Komitet, biti prosleđen Komisiji i učinjen dostupan javnosti.

2. Komisija će pripremiti zbirni izveštaj zasnovan na izveštajima navedenim u paragrafu 1. Ovaj izveštaj će uključiti odgovarajuću procenu ostvarenog napretka i, posebno, doprinos Nature 2000 postizanja ciljeva navedenih u članu 3. Nacrt dela izveštaja koji uključuje

informacije koje su dale zemlje članice proslediće se tim zemljama članicama radi verifikacije. Nakon podnošenja Komitetu, konačna verzija izveštaja biće obavljena od strane Komisije, ne kasnije u roku od dve godine od primanja izveštaja navedenih u paragrafu 1 i biće prosleđen zemljama članicama, Evropskom parlamentu, Savetu i Ekonomskom i Socijalnom komitetu.

3. Države članice mogu obeležiti područja određena ovom Direktivom putem obaveštenja Komiteta koju je Zajednice opredelila za ove namene.

Istraživanje

Član 18

1. Države članice i Komisija ohrabriće sva neophodna istraživanja i naučni rad s obzirom na ciljeve navedene u članu 2 i obaveze definisane članom 11. One će razmenjivati informacije u cilju pravilne koordinacije istraživanja koja se sprovode u zemlji članici na nivou Zajednice.

2. Posebna pažnja će se usmeriti na naučni rad koji je potreban za sprovođenje članova 4 i 10, a ohrabriće se zajedničko istraživanje zemalja članica i preko njihovih granica.

Postupak za dopunu ovih Aneksa

Član 19

Savet će, kvalifikovanom većinom, na predlog Komisije, usvojiti one amandmane koji su potrebni za promenu Aneksa I, II, III, V i VI, usled tehničkog i naučnog napretka.

Promene koje je potrebno izvršiti u Aneksu IV zbog tehničkog i naučnog napretka na predlog Komisije usvoja Savet jednoglasnom odlukom.

Komitet

Član 20

Komisija će biti izabrana od strane komiteta.

Član 21

1. Pri pozivanju na ovaj član, primenjuju se članovi 5 i 7 Odluke 1999/468/EC, imajući u vidu odredbe u članu 8.

Period određen u članu 5(6) Odluke 1999/468/EC utvrđuje se na tri meseca.

2. Komitet će usvojiti pravila procedure.

Dopunske odredbe

Član 22

U sprovođenju odredaba ove Direktive, države članice će:

(a) proučavati poželjnost reintrodukovanja vrsta iz Aneksa IV koje su autohtone za njihovu teritoriju kada ovo može doprineti njihovom očuvanju, pod uslovom da istraživanje, uzimajući u obzir i iskustvo u drugim zemljama članicama ili drugde, pokazuje da takva reintrodukcija efektivno doprinosi ponovnom dovođenju vrsta u pogodni stats očuvanja i da se ovo odvija tek nakon odgovarajućih konsultacija sa zainteresovanom javnošću;

(b) obezbediti da namerno introdukovanje u divljinu bilo koje vrste koja nije autohtona na njihovoj teritoriji, bude regulisano taka da ne ošteti prirodna staništa unutar njihovog prirodnog rasprostranjenja ili autohtonu divlju faunu i floru, i, ako to ocene potrebnim, zabrane takvo introdukovanje. Rezultat preduzete procene biće prosleđen komitetu radi informisanja;

c) promovisati obrazovanje i opšte informacije o potrebi da se zaštite vrste divlje faune i flore i da se očuvaju njihova staništa i prirodna staništa.

Završne odredbe

Član 23

1. Države članice će staviti na snagu zakone, propise i administrativne odredbe koje su potrebne radi usaglašavanja sa ovom Direktivom u roku od dve godine od njenog objavljivanja. One će o tome obavestiti Komisiju.
2. Kada države članice usvoje takve mere, u njima će se pozvati na ovu direktivu ili će one biti praćene pozivanjem na Direktivu prilikom službenog objavljivanja. Metode takvog pozivanja razradiće same države članice.
3. Države članice dostaviće Komisiji glavne odredbe nacionalnog zakona koje usvoje u oblasti pokrivenoj ovom Direktivom.

Član 24

Ova Direktiva odnosi se na države članice.

Pripremljeno u Briselu, 21. maja 1992. godine

Za Savet

Predsednik

Arlindo MARQUES CUNHA

(1) OJ (Službeni list) no C 247, 21. 9. 1988, str.3 i OJ No C 195, 3. 8. 1990, str. 1.(2) OJ No C 75, 20. 3. 1991. str. 12.

(3) OJ No C 31, 6. 2. 1991, str. 25.

(4) OJ No C 328, 7. 12. 1987, str. 1.

(5) OJ No L 10, 25. 4. 1979, str. 1. Direktiva koja je poslednji put dopunjena Direktivom 91/244/EEC (OJ No L 115, 8. 5. 1991, str. 41).

Evropski centar za očuvanje prirode

Poslednja verzija: 23. mart 1998. godine

Poslednja izmena: 5. februar 1999. godine